

NEFRET SÖYLEMİNDEKİ ZARAR

JEREMY WALDRON

ÇEVİREN
ZÜBEYDE KARADAĞ THORPE

JEREMY WALDRON

Yeni Zelanda doğumlu (1953). Lisans eğitimini Otago Üniversitesi'nde tamamladı (1974, 1978). Felsefe doktorasını Oxford'daki Lincoln College'de hukuk felsefecisi Ronald Dworkin ve siyaset kuramcısı Alan Ryan yönetiminde yaptı (1986). Otago (1975-78), Oxford (1980-82), Edinburgh (1983-87), Berkeley (1986-96), Princeton (1996-97) ve Columbia (1997-2006) üniversitelerinde hukuk ve siyaset felsefesi dersleri verdi. Hâlen New York University School of Law'da hukuk ve politika felsefesi dersleri vermektedir.

Başlıca eserleri: *Theories of Rights* (1984), *Nonsense Upon Stilts: Bentham, Burke and Marx on the Rights of Man* (1988), *Law and Disagreement* (1999), *God, Locke and Equality* (2002), *The Rule of Law and the Measure of Property* (2012), *Dignity, Rank and Rights* (2012), *Political Political Theory* (2016), *One Another's Equals: The Basis of Human Equality* (2017)

ZÜBEYDE KARADAĞ THORPE

İzmir'de doğdu (1981). Lisans ve yüksek lisans eğitimini Yeditepe Üniversitesi Felsefe Bölümünde yaptı (2011). Hacettepe Üniversitesi Felsefe Anabilim Dalında “Nefret Söylemi ve Şiddet İlişkisi Üzerine Jeremy Waldron ve Anthony Lewis’in Yaklaşımları” başlıklı doktora tezini tamamladı (2019). Boğaziçi ve Kadir Has Üniversitesinde yarı zamanlı olarak felsefe dersleri vermektedir.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	13
TEŞEKKÜR	19
BİRİNCİ BÖLÜM	
NEFRET SÖYLEMİNE YAKLAŞIM	21
1. <i>Onur ve Güvence</i>	21
2. <i>İki Kitap İnceleme Hikâyesi</i>	26
3. <i>Benim Mütevazı Niyetim</i>	32
İKİNCİ BÖLÜM	
ANTHONY LEWIS'İN NEFRET ETTİĞİMİZ DÜŞÜNCELER İÇİN ÖZGÜRLÜK KİTABI	39
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
NEFRET SÖYLEMİNE NEDEN GRUBA YÖNELİK HAKARET DEMELİ?	56
1. <i>Nefret Söyleminin Çağrıştırdığı Anlamlar</i>	56
2. <i>Grup Karalama</i>	62
3. <i>Hakaret Çeşitleri</i>	65
4. <i>Suç Oluşturan Hakaret ve Düzensizlik</i>	71
5. <i>Beauharnais v. Illinois (1952)</i>	72
6. <i>Bireyler ve Gruplar</i>	78
7. <i>Grup İtibarına Yönelik Saldırı</i>	82
8. <i>Beauharnais ve New York Times v. Sullivan Karşılılaşması</i>	88

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

NEFRETİN GÖRÜNÜŞÜ	92
1. İyi Düzenlenmiş Bir toplum Nasıl Görünür?	92
2. Rawls ve Düşünce Özgürlüğü	96
3. Politik Estetik	98
4. İyi Düzenlenmiş Bir Toplumda Nefret ve Hukuk	106
5. Güvence	110
6. Pornografiyle Analoji	117
7. Rakip Toplumsal Faydalar	121
8. Açık ve Mevcut Tehlike	125
9. Hukukun Üstünlüğü ve Bireylerin Rolü	126
11. Geçiş ve Güvence	129

BEŞİNCİ BÖLÜM

ONURUN KORUNMASI VEYA RAHATSIZ EDİLMEKTEN KORUNMA	133
1. Onur Kırıcılık ve Rahatsız Olma Arasındaki Ayrım	133
2. Karışıklıklar	139
3. Irksal Sıfatlandırmalar	144
4. Dinsel Nefret ve Dinsel Rahatsız Olma	147
5. Aldırış Etmemek	157
6. Kimlik Politikasının Tehlikeleri	161
7. Onur Kavramı Çok mu Muğlaktır?	167

ALTINCI BÖLÜM

C. EDWIN BAKER VE OTONOMİ ARGÜMANI	175
1. Düşünce Özgürlüğünün İstisnaları	175
2. Dürüst Bir Vaka Ortaya Koymak	179
3. 'İçeriğe Dayalı' Bir Sınırlama	183
4. Fikirler Pazarı	188
5. Koz olarak Düşünce Özgürlüğü	190
6. Ed Baker ve Kendini Açığa Vurma	193

YEDİNCİ BÖLÜM

RONALD DWORKIN VE MEŞRULUK ARGÜMANI	206
1. <i>Dworkin'in Argümanı</i>	207
2. <i>Dworkin'in Argümanı Sınırlandırılabilir mi?</i>	215
3. <i>Meşruluğun Anlamı Nedir?</i>	217
3. <i>Meşruluk Bir Derecelendirme Meselesi midir?</i>	220
4. <i>Ciddi Bir Uyuşmazlığın Sona Ermesi</i>	225
5. <i>Robert Post, Toplum ve Demokrasi Üzerine</i>	231
6. <i>Hükümete Güvensizlik Duyulması</i>	235

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TOLERANS VE İFTİRA	239
1. <i>Osborne'nin Davası</i>	239
2. <i>Tolerans Anlayışı</i>	243
3. <i>Nefret Söylemi Üzerine Philosophesler</i>	246
4. <i>Toplumsallaşabilirlik</i>	256
5. <i>Yorumlama ve Kazı</i>	258
6. <i>Kötüleme Üzerine Voltaire</i>	264
7. <i>Tolerans Literatürü ve Nefret Söylemi Literatürü</i>	269
DİZİN	272

SUNUŞ

Nefret söylemi ve ifade özgürlüğü tartışmalarına baktığımızda, bu iki kavram arasında karşı konulmaz bir gerilim olduğunu görürüz. İlkini sınırlandırma –demokratik bir toplumda– ifade özgürlüğüne karşı bir saldırı olarak görülürken, ikincisinin mutlak anlamda ve sınırsızca korunması nefret söylemi türünden ifade biçimlerinin korunması anlamına gelir. Özellikle demokratik toplum bağlamında ve genel tartışmalara bakıldığında ifade özgürlüğünü savunan argümanların baskın geldiği görülür. Çünkü bu türden argüman ifade özgürlüğünün sınırlandırılmasının topluma daha büyük zarar getireceğini gözler önüne serecek güçtedir. Tarihsel olarak baktığımızda da ifade özgürlüğünün yokluğunda ortaya çıkan baskıcı toplumlar buna büyük bir kanıt oluşturur. Nefret söyleminin kısıtlanması gerektiğini savunan argümanlar bu türden güçlü argüman ve örneklemelere karşı, nefret söylemiyle gelen zararı (hukuksal anlamda da) ortaya koymakla ve ifade özgürlüğünün sınırlandırılmasını bu bağlamda haklı göstermekle yükümlüdürler. Aksi takdirde nefret söyleminin kısıtlanmasıyla feda edilen hep ifade özgürlüğü ve demokratik toplum yapısının kendisi olarak görülecektir.

Dolayısıyla nefret söyleminin verdiği zararı göstermek konusunda bir açık bulunmaktadır: bu da bu yönde verilecek tüm yasal sınırlamaları haksız göstermektedir. Bu açığı kapatan en önemli filozoflardan biri Jeremy Waldron ve elinizde tuttuğunuz kitabıdır. Waldron (reddemeyeceğimiz bir güçte) nefret söyleminden gelen zarardan söz eder. İfade

özgürlüğünün sınırlanmasını kabul etmese bile demokratik yapının ilkelerini benimsemiş her bir kişi –Waldron’un sözünü ettiği– nefret söylemiyle gelen zararı kabul edecektir. Bahsi geçen zarar tam da demokratik toplumların göz ardı etmemesi gereken bir zarardır.

Waldron, demokratik toplum düzeni bakımından ele alındığında, bir söylem biçiminin sınırlanmasının ideal bir durum olmadığını kabul eder. Fakat nefret söylemini sınırlayan toplumların bu sınırlamaları kabul etmeleri nedeniyle onları haksız gösterecek bir durumun da ortaya çıkmadığını belirtir. Aksine, bu sınırlamaları yasa olarak geçirmek onların demokratik bakımdan bir sorumluluğudur. Çünkü, Waldron, insan hakları ve demokratik toplum düzeni bağlamında ülkelerin pozitif bir sorumluluğa (*affirmative requirements*) sahip olduğunu dile getirir. Örneğin Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmesi devletlere bu türden bir sorumluluk yükler. Bu bir bakıma şu anlama gelir: Demokratik bir toplumun koşullarından biri de belirli durumlarda devletlerin, belirli içerikleri barındıran belirli söylem biçimlerini kısıtlaması gerektiğidir. Çünkü bahsi geçen belirli durumlarda bir ifadenin sınırlanması demokratik toplumun korunması ve gereklerinin yerine getirilmesi için –belirlenen koşullar altında– haklı ve zorunlu görülmektedir. Örneğin asayiş/kamu düzenini bozan (*breach of the peace*) ifade biçimleri bu durumlardan biridir. Waldron açısından bakığımızda ise nefret söylemiyle tehlikeye atılan (ki demokratik yapının her bir vatandaşı için eşit ölçüde sağlaması gereken) özel türden bir güvence (*assurance*), toplumsal bir fayda olan bir kapsayıcılık (*public good of inclusiveness*), eşit vatandaşlık onurudur (*the dignity of equal citizenship*). Bahsi geçen öğeler demokratik bir toplumda her vatandaşın sahip olması ve yasal olarak korunması gereken öğelerdir. Eğer toplumun bir kısmı nefret söylemiyle karalanarak eşit vatandaşlık statüsünden yararlanamıyorsa hukuksal ve

demokratik bakımdan bir sorun ve zarar ortaya çıkar. Bu türden eşitsizliklerin yaşandığı bir toplum demokratik olmayacaktır. Nefret söylemi ifadelerini engellemek demokratik bir toplumun sorumluluklarından biridir. Waldron, bu türden düzensizlikler toplumu tehdit ettiğinde belirli ifade biçimlerinin sınırlanmasının demokratik bir toplumun görevlerinden biri olduğunu düşünür. Dolayısıyla içeriğe dayalı sınırlamaların (*content-based restriction*) bazılarının demokratik bir topluma doğrudan yarar sağlayacağını savunur.

Bu türden bir bakış açısının karşısına Amerikan demokratik yapısını koyduğumuz zaman demokratik toplumun sorumlulukları ve haklı gördüğü ilkeler tamamen değişir. Çünkü bu türden sınırlamaların –içeriğe dayalı sınırlamalar– devletin tarafsızlığını yok ederek demokratik topluma zarar vereceği düşünüldüğü için tehlikeli görülür. Amerikan sistemi demokratik yapıyı Birinci Anayasa Değişikliği Maddesi'ne (*First Amendment*) dayanan, neredeyse mutlak anlamda bir ifade özgürlüğü üzerinden belirler. Bu da ifade özgürlüğü olarak belirlenen tüm ifade biçimlerinin istisnasız korunmasının demokratik bir devletin sorumluluğu olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, Amerikan bakış açısında neredeyse mutlak bir özgürlük anlayışı söz konusudur. Fakat bu durumda, sınırlanan hiçbir ifade yok mudur, diye sorabiliriz. Bahsi geçen Anayasa maddesinin koruduğu ifade özgürlüğünün altına düşmeyen çok az ifade biçimi vardır. Bu türden bir koruma altına düşmeyen ifade biçimleri örneğin; kavga eden kelimeler (*fighting words*), çocuk pornosu (*child pornography*), müstehcenlik (*obscenity*) vb. türünden ifade biçimleridir. Örneğin ırkçı veya bir gruba yönelik karalayıcı ifadelerin çoğunluğu (sınırlı sayıdaki korunmayan ifade biçimlerinden öğeler taşımadıkları sürece) ifade özgürlüğü altında korunmaktadır. Görüleceği üzere

Amerika’da ifade özgürlüğünün alanı oldukça geniş, sınırlanan ifade biçimlerinin alanı ise oldukça dardır.

Burada önemli olan konulardan biri bu türden ifade biçimlerinin –Amerika’da– Yüce Divan (*Supreme Court*) tarafından belirli testlere tabii tutulmasıdır. Örneğin konuyu değerlendiren eyalet yasasının verdiği karar, Yüce Divan’a geldiğinde, öncelikle davanın ele alınacağı kategori belirlenir. Bu kategoriler, sıkı inceleme/irdeleme (*strict scrutiny*), orta inceleme/irdeleme (*intermediate scrutiny*) ve rasyonel temel (*rational basis*) testlerine tutulur. İfade özgürlüğüyle ilişkili davalar genellikle ilk iki kategori içinde değerlendirilir. Ardından konu o konu bakımından belirlenmiş olunan ölçütler üzerinden ele alınır, örneğin bunların bir kısmı –ki Waldron da kitabın içinde bu ölçütlerden söz eder– açık ve mevcut tehlike (*clear and present danger*), ihmalkârlık (*negligent*), art niyet (*maliciously*) türünden ölçütler üzerinden değerlendirilir. Fakat şu da unutulmamalıdır ki, bahsi geçen kriterler tek bir zamanda tüm davalar için geçerli olmamıştır, zamanla ve Amerika’nın Anglo-Sakson hukuk (*common law*) ölçütleri içinde gelişmiştir. Yüce Divan’ın yaptığı ise eyalet yasalarınca kişiyi mahkûm eden yasanın (bizim konumuz bakımından) Birinci Anayasa Değişikliği Maddesi’ni ihlal edip etmediğine bakmaktır.

Nefret söylemini sınırlayan yasaları kabul etmiş ülkelerde, nefret söylemi davanın hükmünü ağırlaştırıcı bir nitelik taşır. Bununla birlikte Amerika’dakine nazaran daha geniş bir alanı kapsar. Kitap içinde de görüleceği üzere Waldron rahatsız olunan (*offensive*) ve kimlik politikaları (*identity politics*) üzerinden yapılan ifade biçimleriyle grupların karalanması (*group defamation*) ve gruplara iftira atılması (*group libel*) arasında ayırım yaparak ikinci türden ifade biçimlerinin (grupların karalanması ve gruplara iftira atılmasının) yasaklanması gerektiğini düşünür. Amerikan demokratik sisteminde her iki grup da ifade özgürlüğü bağla-

mında korunur. Çünkü örneğin en azından ilki çok öznel, ikincisiyse zararın bulunması açısından muğlaklık taşır.

Bu durumda ifade özgürlüğü bağlamında en azından iki yaklaşımdan söz edebiliriz. İlki mutlakçı yaklaşım (*absolutist approach*) diğeri ise dengeleyici (*balancing approach*) yaklaşımdır. İlki ifade özgürlüğünün mutlaklığı üzerinden ilerler. Waldron'u nefret söylemi tartışmaları içinde dengeleyici yaklaşım içinde konumlandırabiliriz. Bu yaklaşıma göre hakların korunma ve sınırlandırılmasının birbirleriyle ilişki içinde ele alınması beklenir. Örneğin eğer nefret söylemi eşit vatandaşlık onuruna (*the dignity of equal citizenship*), toplumsal bir fayda olan bir kapsayıcılığa (*public good of inclusiveness*) ve her ikisinin de güvencesine zarar veriyorsa demokratik bir toplumun gereği olan ifade özgürlüğünün kısıtlanması zorunludur. Çünkü Waldron'a göre ifade özgürlüğünün belirli bir anlamda kısıtlanması tamamen kısıtlandığı anlamına gelmez, Dworkin'e ve Baker'a verdiği karşılık hatırlanacak olursa, aksine hak ve sınırlandırma meselesinin aslında bir derecelendirme meselesi olduğunu ve birine bu hakkın sağlanmasının diğeri için o hakka sahip olmasını engellemeyeceğini (*non-crowdably*) savunur. Yani nefret söyleminin kısıtlanması, zorunlu olarak ifade özgürlüğünün sınırlandırılması anlamına gelmemektedir. İnsanlar konuşmalarının tonunu değiştirerek kendilerini hâlâ ifade edebileceklerdir.

Yukarıda sözü edilen konular, Waldron'un duruşunu daha iyi anlayabilmek için yeterli gibi görünmektedir. Waldron'un savunduğu nefret söylemi düzenlemelerine bakılırken bahsi geçen iki ana görüş arasındaki farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca terimlerin İngilizce karşılıkları parantez içinde verilerek ana metinde karşılaşılabilecek kavramların orijinal kullanımlarına dair bir fikir verilmesi amaçlanmıştır.

Nefret söylemi tartışmasının taraflarını 'nefret söylemi

yasalarını savunanlar' ve 'nefret söylemi yasalarına karşı olanlar' olarak ikiye ayırırsak, ilkinin savunanları arasında Jeremy Waldron, Catherina MacKinnon, Andrea Dworkin, karşı olanları arasında ise Ronald Dworkin, C. Edwin Baker, Anthony Lewis isimleri sayılabilir. James Weinstein, Ivan Hare, Rae Helen Langton, Ishani Maitra, Mary Kate McGowan ve Timothy C. Shiell da bu alanda çalışmalarından yararlanılabilecek diğer filozoflardır.

ZÜBEYDE KARADAĞ THORPE

TEŞEKKÜR

Bu bölümleri yazarken birçok kişiye borçlandım. Bu borçların en önemlilerinden bazıları nefret söylemi konusunda benimle çok güçlü bir şekilde fikir ayrılığı yaşayanlara karşı: *New York Review of Books*'tan Robert Silvers, Anthony Lewis'in *Freedom for the Thought That We Hate* adlı kitabı üzerine inceleme yazısı yazmam için davet etti; Holmes Dersleri'ne cömertçe katılan Lewis'in kendisi, bu düşünceler geliştirilirken devamlı olarak eleştirel olarak gösterdiği varlıkla Ronald Dworkin ve geç dönem C. Edwin Baker. Eski dekan Elena Kagan, ayrıca şimdiki dekan Martha Minow ve Harvard Hukuk Fakültesi akademisyenlerine 2009 Ekim ayında, Holmes Dersleri'ni vermem için beni davet ettikleri ve misafirperverlikleri için; *Harvard Law Review*'ın editörlerine ve çalışanlarına; Harvard Üniversitesi Yayınevi'ndeki Elizabeth Knoll'a sabrı ve olağanüstü önerileri için ve 2009 yılında Holmes Dersleri'nin geliştirilebilmesi için NYU'daki yaz araştırmasını ve bu kitabın 2011'de tamamlanmasını sağladıkları için Filomen D'Agostino ve Max E. Greenberg araştırma fonuna minnettarım. Aslında Oxford'da bir Amnesty Konuşması (2010 Mayıs) olarak sunulan, 8. Bölümün metnini kullanmama izin veren Uluslararası Af Örgütü'ne müteşekkirim.

Son olarak –yorumları, eleştirileri, önerileri, cesaretlendirmeleri ve uygulamadaki yardımları için– Amy Adler, Anita Allen, Timothy Garton Ash, Lavinia Barbu, Eric Barendt, Teresa Bejan, Rebecca Brown, Wendy Brown, Winfried Brugger, Norman Dorsen, David Dyzenhaus, Richard Fallon, Noah Feldman, James Fleming, Charles Fried, Di-

eter Grimm, Amy Gutmann, Moshe Halbertal, Ivan Hare, Bob Hargrave, Stephen Holmes, Sam Issacharoff, Sanford Kadish, Frances Kamm, George Kateb, Henning Koch, Christine Korsgaard, David Kretzmer, Mattias Kumm, Rae Langton, Charles Lawrence, Liora Lazarus, Catharine MacKinnon, John Manning, Jane Mansbridge, Larry May, Leighton McDonald, Frank Michelman, Martha Minow, Peter Molnar, Richard Moon, Glyn Morgan, Liam Murphy, Thomas Nagel, Jerome Neu, Gerald Neuman, Rick Pildes, Ricky Revesz, Robert Post, Michael Rosen, Nancy Rosenblum, Alan Ryan, Michael Sandel, T. M. Scanlon, Sir Stephen Sedley, Joseph Singer, Geoff Stone, Adam Swift, Scott Thomas, Mark Tushnet, Roberto Unger, Joseph Weiler, James Weinstein, Ajume Wingo ve her zaman olduğu gibi (ve sevgiyle), Carol Sanger'a teşekkürler.

BİRİNCİ BÖLÜM

NEFRET SÖYLEMİNE YAKLAŞIM

Bu kitapta savunacağım pozisyonu açıklayarak ve beni bu tartışmaya itenin ne olduğuna dair bir şeyler söyleyerek başlamak istiyorum. Savunduğum pozisyonun ve endişelerimin temelinde yatandan başlamama izin verin.

1. Onur ve Güvence

Bir adam yedi yaşındaki oğlu ve on yaşındaki kızıyla birlikte, New Jersey şehrinin merkezindeki bir köşeyi dönerler ve bir talebaya karşılaşırlar. Talebada şöyle yazar: “Müslümanlar ve 11 Eylül! Onlara servis yapmayın, onlarla konuşmayın ve içeri girmelerine izin vermeyin.” Kız çocuğu “Bunun anlamı nedir baba?” diye sorar. Kendisi ve tüm ailesi Müslüman olan baba, ne diyeceğini bilemez. Bu türden tabelalarla karşılaşmamaları umuduyla, çocuklarını çabucak oradan uzaklaştırır. Diğer günler sokakta diğerlerini görür: Müslüman bir çocuğun büyük bir fotoğrafıyla birlikte ‘Hepsinin adı Usame’ ve gittiği caminin dış duvarındaki posterde ‘Cihad Merkezi’ sloganı vardır.

Bu tabelaların amacı nedir? Bunları kabaca ‘nefret söylemi’ olarak tarif edilebiliriz, ırkçı grafiti, haç yakma ve Yahudileri Florida’nın rağbet gören semtlerinden attıran erken dönem ‘Yahudiler ve Köpekler Giremez!’ gibi tabelalar, aynı kategoriye girerler. Bu tabelaları nefret söylemi olarak adlandırmak, onların öncelikli fonksiyonlarının ifade olduğu izlenimini yaratmaktadır; bu ya da başka bir ırkçı veya

İslamofobik unsurun ‘buharının çıkması’, tıpkı içlerinde kaynayan bir nefreti hava tahliye deliğinden çıkarıyormuş gibi. Fakat bu levhalar bundan daha fazlasıdır. Bu levhalar birkaç mesaj göndermektedir. Poster ve broşürlerde suçlanan azınlık üyelerine bir mesaj gönderirler:

Burada istendiğiniz konusunda kendinizi kandırmayın. İçinde bulunduğunuz çevre konuksever görünüyor ve ayırcılık yapmıyormuş gibi görünebilir. Fakat aslında burada istenmiyorsunuz ve hukuka aykırılıktan paçayı kurtarabildiğimiz her durumda, sen ve ailenden uzak durulacak, sen ve ailen dışlanacak, dövülecek, kovulacak. Şimdilik dikkat çekmemeye çalışıyor olabiliriz ama çok fazla rahatlama. Geçmişte sana ve senin gibilere ne olduğunu hatırla. Kork.

Kendisine saldırılan azınlık üyelerinden biri olmayan toplumun diğer üyelerine de bir mesaj gönderirler:

Biliyoruz ki bazılarınız bu insanların burada istenmediği konusunda bizimle aynı fikirdesiniz. Biliyoruz ki bazıları bu insanların kirli (veya tehlikeli veya terörist) olduğunu hissediyorsunuz. Şimdi bilin ki yalnız değilsiniz. Hükümetin söylediklerine bakmayın, bu insanların burada istenmediğini gösterecek kadar bizim gibi insan var etrafta. Bu insanların gerçekte ne olduklarına dikkatleri çekecek kadar etrafta yerli insanımız var. Komşularınızla konuşun, müşterilerinizle konuşun. Her şeyden önce daha fazlasını içeri almayın.

Bu tabelaların amacı –nefret söyleminin amacı da bu– bu mesajları göndermek, bu mesajları toplum yapısının değişmeyen, görülür bir parçası hâline getirmektir, ki bu yolla örneğimizdeki çocuklarıyla yürüyen baba da bu türden işaretlelerden biriyle ne zaman karşılaşacağını bilemeyecek ve karşılaştığındaysa çocuğu “Baba, bunun anlamı nedir?” diye soracaktır.

Müslüman olmayan meslektaşlarımın çoğu bu tabelalardan ve onlara benzer diğerlerinden (ırkçı slogan ve Yahudi düşmanı tabelaların tümü) güçlü bir şekilde nefret ettiklerini dile getiriyorlar. Nefret söyleminden nefret eden bizim gibi insanların bununla yaşamayı öğrenmesi gerektiğini söylüyorlar. Daha az sıklıkta ve baskı altında olmadıklarındaysa, örneğimizdeki (Birinci Ek Madde (*First Amendment*) akademisyeni olmayan) babanın, çocuklarının ve onlar gibi olan diğerlerinin bu tabelalarla yaşamayı öğrenmesi gerektiğini söyleyeceklerdir. Fakat bunu çok tedirgin bir şekilde söylerler. Kendi liberal kabadayılıklarında da çoğunlukla kendilerinden eminler, bu türden kötü niyetli sövgülerin acısına insanların dayanma kabiliyetine dikkatleri çekerler: “Söylediğin şeyden nefret ediyorum ama bunu söyleme hakkını ölene kadar savunacağım.”

Düşünceleri içindeki en önemli şey budur. Üzerine koştüğümüz, bağınaz sövgülerle toplumsal çevremizi kirleten tabelaların hukukun konusu olmadığını söylerler. İnsanlar tamamen kendi hakları dâhilinde bu türden yayınlar yaparlar. Burada hukuken düzenlenecek hiçbir şey yoktur, hukuku endişelendirecek bir şey yoktur, iyi bir toplumun hukuki düzenlemeleriyle bastırması veya kabul etmemesini gerektiren bir sorun yoktur. Hedef alınan insanların sadece bununla yaşamayı öğrenmesi gerekmektedir. Bu türden bir söylemin yükseldiği bir atmosferde yaşamayı, işlerini kurmayı ve çocuklarını yetiştirmeyi öğrenmeleri gerekmektedir.

Aynı fikirde değilim. Burada toplumsal ve hukuki olarak tehlikede olan bazı önemli şeylerin olduğunu düşünmekteyim. Neyin tehlike altında olduğunu iki yolla betimleyebiliriz. İlk olarak, toplumumuzun destek verdiği ve taahhüt ettiği bir çeşit toplumsal fayda olan bir kapsayıcılık söz konusudur. Kendi etnik yapımız, ırkımız, görünüşümüz ve dinlerimiz içinde farklılıklar içeriyoruz. Tüm bu farklılıklara rağmen bu devasa birlikte yaşam ve çalışma deneyinin yolculuğuna girmiş durumdayız. Her bir grubun, toplumun

sadece kendileri için var olmadığını; aksine diğerleriyle birlikte onlar için de var olduğunu kabul etmesi gerekir. Her kişinin, her grubun, her bir üyesinin, diğerleri tarafından düşmanlıkla, şiddetle veya ayrımcılıkla karşılaşmayacağı güvencesiyle işlerine gidebilmesi gerekir. Bu güvence etkili bir şekilde taşındığında, belli belirsiz fark edilir; bu herkesin, soluduğu havanın temizliği gibi veya çeşmeden içtiği suyun kalitesi gibi, güvendiği bir şeydir. İçinde ikamet ettiğimiz alandaki bu güvenlik duygusu toplumsal faydadır ve iyi bir toplumda bu hepimizin içgüdüsel ve neredeyse fark edilmeyecek şekilde katkıda bulunduğu ve devamlılığı için yardım ettiğimiz bir şeydir.

Nefret söylemi, bu toplumsal faydanın [*public good*] altını oyar veya toplumsal faydayı devam ettirme görevini, onsuzken olacağından daha da zorlaştırır. Bunu sadece ayrımcılığı ve şiddeti ima ederek yapmaz, aynı zamanda bu toplumun geçmişteki hâlinde yaşadığı kâbusları –veya diğer toplumlardaki hâlini– yeniden uyandırarak yapar. Bunu yaparken toplumsal barışı tehdit eder görünen bir çevre yaratır; bir çeşit yavaş ilerleyen bir zehir gibidir, orada burada birikir, kelime kelime, öyle ki sonunda toplumun iyi yürekli üyelerinin bile bu toplumsal faydanın devamlılığında oynayacağı rol zorlaşır ve daha az doğallaşır.

Neyin tehlikede olduğunu anlatmanın ikinci bir yolu ise nefret söylemi tarafından tartışmalı hâle getirilen bu güvenceden yararlanması gerekenlerin bakış açısından konuya bakmaktır. Bir anlamda hepimizin bundan yararlanması gerekiyor. Fakat bu güvence, toplum içinde diğerleri tarafından yakın geçmişte nefret edilmiş veya küçümsenmiş savunmasız azınlık gruplarının üyeleri için topluma üyeliklerinin bir onaylaması anlamına gelir. Onlar da bu toplumun itibar sahibi üyeleridir; kamusal alanda, sokakta, dükkânlarda, basit bir etkileşime girmek ve –herkesle birlikte– toplumun korumasının ve ilgisinin uygun özneleri olarak görülmesi için gereken her şeye sahipler. Bu temel toplumsal konumu,